

§3. KHOẢNG CÁCH VÀ GÓC

1. Khoảng cách từ một điểm tới đường thẳng :

a) Công thức tính khoảng cách từ một điểm tới đường thẳng :

Cho đường thẳng $\Delta : ax + by + c = 0$ và điểm $M(x_0; y_0)$. Khi đó khoảng cách từ M đến (Δ) được tính bởi công thức:

$$d(M, (\Delta)) = \frac{|ax_0 + by_0 + c|}{\sqrt{a^2 + b^2}}.$$

b) Vị trí của hai điểm đối với đường thẳng.

Cho đường thẳng $\Delta: ax + by + c = 0$ và

$M(x_M; y_M) \notin \Delta, N(x_N; y_N) \notin \Delta$. Khi đó:

- M, N cùng phía với $\Delta \Leftrightarrow ax_M + by_M + c$ và $ax_N + by_N + c > 0$

- M, N khác phía với $\Delta \Leftrightarrow ax_M + by_M + c$ và $ax_N + by_N + c < 0$

Chú ý: Phương trình đường phân giác của góc tạo bởi hai đường thẳng :

$\Delta_1 : a_1x + b_1y + c_1 = 0$ và $\Delta_2 : a_2x + b_2y + c_2 = 0$ là:

$$\frac{a_1x + b_1y + c_1}{\sqrt{a_1^2 + b_1^2}} = \pm \frac{a_2x + b_2y + c_2}{\sqrt{a_2^2 + b_2^2}}.$$

2. Góc giữa hai đường thẳng:

a) Định nghĩa: Hai đường thẳng a và b cắt nhau tạo thành bốn góc. Số đo nhỏ nhất của các góc đó được gọi là số đo của góc giữa hai đường thẳng a và b , hay đơn giản là góc giữa a và b . Khi a song song hoặc trùng với b , ta quy ước góc giữa chúng bằng 0° .

b) Công thức xác định góc giữa hai đường thẳng.

Góc xác định hai đường thẳng Δ_1 và Δ_2 có phương trình

$\Delta_1 : a_1x + b_1y + c_1 = 0$ và $\Delta_2 : a_2x + b_2y + c_2 = 0$ được xác định bởi

$$\cos \Delta_1; \Delta_2 = \frac{|a_1a_2 + b_1b_2|}{\sqrt{a_1^2 + b_1^2} \sqrt{a_2^2 + b_2^2}}.$$

☞ **DẠNG 1. Bài toán liên quan đến khoảng cách từ một điểm tới một đường thẳng.**

1. Phương pháp giải.

Để tính khoảng cách từ điểm $M(x_0; y_0)$ đến đường thẳng

$\Delta: ax + by + c = 0$ ta dùng công thức

$$d(M_0, \Delta) = \frac{|ax_0 + by_0 + c|}{\sqrt{a^2 + b^2}}$$

2. Các ví dụ.

Ví dụ 1: Cho đường thẳng $\Delta: 5x + 3y - 5 = 0$

a) Tính khoảng cách từ điểm $A(-1; 3)$ đến đường thẳng Δ

b) Tính khoảng cách giữa hai đường thẳng song song Δ và $\Delta': 5x + 3y + 8 = 0$

Lời giải:

a) Áp dụng công thức tính khoảng cách ta có:

$$d(A, \Delta) = \frac{|5 \cdot (-1) + 3 \cdot 3 - 5|}{\sqrt{5^2 + 3^2}} = \frac{1}{\sqrt{34}}$$

b) Do $M(1; 0) \in \Delta$ nên ta có

$$d(\Delta; \Delta') = d(M, \Delta') = \frac{|5 \cdot 1 + 3 \cdot 0 + 8|}{\sqrt{5^2 + 3^2}} = \frac{13}{\sqrt{34}}$$

Ví dụ 2: (ĐH – 2006A): Cho 3 đường thẳng có phương trình

$$\Delta_1: x + y + 3 = 0; \Delta_2: x - y - 4 = 0; \Delta_3: x - 2y = 0$$

Tìm tọa độ điểm M nằm trên Δ_3 sao cho khoảng cách từ M đến Δ_1 bằng 2 lần khoảng cách từ M đến Δ_2 .

Lời giải:

$$M \in \Delta_3 \Rightarrow M(2t; t)$$

Khoảng cách từ M đến Δ_1 bằng 2 lần khoảng cách từ M đến Δ_2 nên ta có

$$d(M; \Delta_1) = 2d(M; \Delta_2) \Leftrightarrow \frac{|2t + t + 3|}{\sqrt{2}} = 2 \frac{|2t - t - 4|}{\sqrt{2}}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} 3t + 3 = 2(t - 4) \\ 3t + 3 = -2(t - 4) \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} t = -11 \\ t = 1 \end{cases}$$

Vậy có hai điểm thỏa mãn là $M_1(-22; -11)$, $M_2(2; 1)$

Ví dụ 3: Cho ba điểm $A(2; 0)$, $B(3; 4)$ và $P(1; 1)$. Viết phương trình đường thẳng đi qua P đồng thời cách đều A và B

Lời giải:

Đường thẳng Δ đi qua P có dạng

$$a(x - 1) + b(y - 1) = 0 \quad a^2 + b^2 \neq 0 \quad \text{hay} \quad ax + by - a - b = 0$$

Δ cách đều A và B khi và chỉ khi

$$d A; \Delta = d B; \Delta \Leftrightarrow \frac{|a-b|}{\sqrt{a^2+b^2}} = \frac{|2a+3b|}{\sqrt{a^2+b^2}}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} a-b=2a+3b \\ b-a=2a+3b \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a=-4b \\ 3a=-2b \end{cases}$$

+ Nếu $a = -4b$, chọn $a = 4, b = -1$ suy ra $\Delta : 4x - y - 3 = 0$

+ Nếu $3a = -2b$, chọn $a = 2, b = -3$ suy ra $\Delta : 2x - 3y + 1 = 0$

Vậy có hai đường thẳng thỏa mãn bài toán là $\Delta_1 : 4x - y - 3 = 0$ và $\Delta_2 : 2x - 3y + 1 = 0$

Ví dụ 4: Cho tam giác ABC có $A(1; -2), B(5; 4), C(-2; 0)$. Hãy viết phương trình đường phân giác trong góc A.

Lời giải:

Cách 1: Dễ dàng viết đường thẳng AB, AC có phương trình

$$AB: 3x - 2y - 7 = 0, AC: 2x + 3y + 4 = 0$$

Ta có phương trình đường phân giác góc A là

$$\begin{cases} \Delta_1 : \frac{3x - 2y - 7}{\sqrt{13}} = \frac{2x + 3y + 4}{\sqrt{13}} \\ \Delta_2 : \frac{3x - 2y - 7}{\sqrt{13}} = -\frac{2x + 3y + 4}{\sqrt{13}} \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \Delta_1 : x - 5y - 11 = 0 \\ \Delta_2 : 5x + y - 3 = 0 \end{cases}$$

Ta thấy $(5 - 5.4 - 11)(-2 - 5.0 - 11) > 0$ nên 2 điểm B, C nằm về cùng 1 phía đối với đường thẳng Δ_1 . Vậy $\Delta_2 : 5x + y - 3 = 0$ là phương trình đường phân giác trong cần tìm.

Cách 2: Gọi $D(x; y)$ là chân đường phân giác hạ từ A của tam giác ABC

$$\text{Ta có } \overrightarrow{BD} = \frac{AB}{AC} \overrightarrow{DC}$$

$$\text{Mà } AB = 2\sqrt{13}, AC = \sqrt{13}$$

$$\overrightarrow{BD} = \frac{AB}{AC} \overrightarrow{DC} \Leftrightarrow \begin{cases} x - 5 = 2(-2 - x) \\ y - 4 = 2(0 - y) \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = \frac{1}{3} \\ y = \frac{4}{3} \end{cases} \text{ suy ra } D\left(\frac{1}{3}; \frac{4}{3}\right)$$

Ta có phương trình đường phân giác AD: $\frac{y+2}{\frac{4}{3}+2} = \frac{x-1}{\frac{1}{3}-1}$ hay

$$5x + y - 3 = 0$$

Cách 3: Gọi $M(x; y)$ thuộc đường thẳng Δ là đường phân giác góc trong góc A

Ta có $(\overrightarrow{AB}, \overrightarrow{AM}) = (\overrightarrow{AC}, \overrightarrow{AM})$

Do đó $\cos(\overrightarrow{AB}, \overrightarrow{AM}) = \cos(\overrightarrow{AC}, \overrightarrow{AM})$ (*)

Mà $\overrightarrow{AB} = (4; 6)$; $\overrightarrow{AC} = (-3; 2)$; $\overrightarrow{AM} = (x-1; y+2)$ thay vào (*) ta có

$$\frac{4(x-1) + 6(y+2)}{\sqrt{4^2 + 6^2} \sqrt{(x-1)^2 + (y+2)^2}} = \frac{-3(x-1) + 2(y+2)}{\sqrt{(-3)^2 + 2^2} \sqrt{(x-1)^2 + (y+2)^2}}$$

$$\Leftrightarrow 2(x-1) + 3(y+2) = -3(x-1) + 2(y+2) \Leftrightarrow 5x + y - 3 = 0$$

Vậy đường phân giác trong góc A có phương trình là: $5x + y - 3 = 0$

Ví dụ 5: Cho điểm $C(-2; 5)$ và đường thẳng $\Delta: 3x - 4y + 4 = 0$. Tìm trên

Δ hai điểm A, B đối xứng với nhau qua $I\left(2; \frac{5}{2}\right)$ và diện tích tam giác

ABC bằng 15.

Lời giải:

Dễ thấy đường thẳng Δ đi qua $M(0; 1)$ và nhận $\vec{u}(4; 3)$ làm vectơ chỉ

phương nên có phương trình tham số là $\begin{cases} x = 4t \\ y = 1 + 3t \end{cases}$

Vì $A \in \Delta$ nên $A(4t; 1+3t)$, $t \in \mathbb{R}$.

Hai điểm A, B đối xứng với nhau qua $I\left(2; \frac{5}{2}\right)$ suy ra

$$\begin{cases} 2 = \frac{4t + x_B}{2} \\ \frac{5}{2} = \frac{1+3t + y_B}{2} \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x_B = 4 - 4t \\ y_B = 4 - 3t \end{cases}$$

Do đó $B(4-4t; 4-3t)$

Ta có $AB = \sqrt{(4-8t)^2 + (3-6t)^2} = 5|2t-1|$ và

$$d(C; \Delta) = \frac{|3 \cdot (-2) - 4 \cdot 5 + 4|}{5} = \frac{22}{5}$$

$$\text{Suy ra } S_{ABC} = \frac{1}{2} AB \cdot d(C; \Delta) = \frac{1}{2} \cdot 5|2t-1| \cdot \frac{22}{5} = 11|2t-1|$$

Diện tích tam giác ABC bằng

$$15 \Leftrightarrow 11|2t-1| = 15 \Leftrightarrow 2t-1 = \pm \frac{15}{11} \Leftrightarrow t = \frac{13}{11} \text{ hoặc } t = -\frac{2}{11}.$$

$$\text{Với } t = \frac{13}{11} \Rightarrow A\left(\frac{52}{11}; \frac{50}{11}\right), B\left(-\frac{8}{11}; \frac{5}{11}\right)$$

$$\text{Với } t = -\frac{2}{11} \Rightarrow A\left(-\frac{8}{11}; \frac{5}{11}\right), B\left(\frac{52}{11}; \frac{50}{11}\right)$$

$$\text{Vậy } A\left(\frac{52}{11}; \frac{50}{11}\right), B\left(-\frac{8}{11}; \frac{5}{11}\right) \text{ hoặc } A\left(-\frac{8}{11}; \frac{5}{11}\right), B\left(\frac{52}{11}; \frac{50}{11}\right).$$

3. Bài tập luyện tập:

Bài 3.47: Tính khoảng cách từ điểm M đến đường thẳng d trong các trường hợp sau:

a) $M(1; -1)$ và $d : x + y - 5 = 0$ b) $M(3; 2)$ và d là trục Ox .

c) $M(-3; 2); (d) : 2x = 3$ d) $M(5; -2); (d) : \begin{cases} x = -2 + 2t \\ y = 5 - t \end{cases}$

Bài 3.48: Cho hai đường thẳng

$$d_1 : 2x - 3y + 1 = 0; d_2 : -4x + 6y - 3 = 0$$

a) Chứng minh rằng $d_1 // d_2$

b) Tính diện tích hình vuông có 4 đỉnh nằm trên 2 đường thẳng d_1 và d_2 .

c) Viết phương trình đường thẳng Δ song song và cách đều d_1, d_2 .

Bài 3.49: Viết phương trình đường thẳng đi qua điểm $E(2; -1)$ và cách điểm $F(-3; -1)$ một đoạn bằng 3.

Bài 3.50: Viết phương trình tổng quát của đường thẳng đi qua điểm $I(-2; 3)$ và cách đều hai điểm $A(5; -1)$ và $B(3; 7)$.

Bài 3.51: a) Cho hai điểm $A(2; 2)$, $B(5; 1)$. Tìm điểm C trên đường thẳng $\Delta : x - 2y + 8 = 0$ sao cho diện tích tam giác ABC bằng 17.

b) Cho tam giác ABC có $A(2; -4)$, $B(0; -2)$ và C nằm trên đường thẳng $3x - y + 1 = 0$; diện tích tam giác ABC bằng 1 (đơn vị diện tích). Hãy tìm tọa độ điểm C .

Bài 3.52: a) Cho hai đường thẳng

$d_1 : 2x - 3y + 5 = 0$; $d_2 : 3x + 2y - 2 = 0$. Tìm M nằm trên Ox cách đều d_1 và d_2 .

b) Cho 3 đường thẳng

$d_1 : \begin{cases} x = 1 - 2t \\ y = 1 + t \end{cases}$; $d_2 : 6x + 8y - 1 = 0$; $d_3 : 4x - 3y + 2 = 0$. Tìm M

nằm trên d_1 cách đều d_2 và d_3 .

Bài 3.53: Cho 2 điểm $A(2; 1)$, $B(-3; 2)$ và đường thẳng

$d : 4x + 3y + 5 = 0$. Tìm điểm M cách đều A , B đồng thời khoảng cách từ M đến d bằng 2.

Bài 3.54: Cho điểm $A(3; 1)$. Xác định hai điểm B và C sao cho $OABC$ là hình vuông và B nằm trong góc phần tư thứ nhất. Viết phương trình 2 đường chéo của hình vuông đó.

Bài 3.55: Cho hai điểm $A(1; 1)$, $B(4; -3)$. Tìm điểm C thuộc đường thẳng $x - 2y - 1 = 0$ sao cho khoảng cách từ C đến đường thẳng AB bằng 6.

Bài 3.56: Cho tam giác ABC có diện tích bằng 4, hai đỉnh $A(1; -2)$, $B(2; -3)$ và trọng tâm G của tam giác ABC nằm trên đường thẳng $d : x - y - 2 = 0$. Tìm tọa độ điểm C .

Bài 3.57: Cho tam giác ABC có $A(0; 1)$ và phương trình các đường cao $BB' : 2x - y - 1 = 0$, $CC' : x + 3y - 1 = 0$. Tính diện tích tam giác ABC .

Bài 3.58: Cho các điểm $A(1; 0)$, $B(-2; 4)$, $C(-1; 4)$, $D(3; 5)$. Tìm tập hợp điểm M sao cho diện tích hai tam giác MAB và MCD bằng nhau.

Bài 3.59: Cho hình bình hành $ABCD$ có diện tích bằng 4. Biết $A(1; 0)$, $B(0; 2)$ và giao điểm I của hai đường chéo nằm trên đường thẳng $y = x$. Tìm tọa độ đỉnh C và D .

Bài 3.60. Cho các điểm $A(2;3)$, $B(5;2)$, $C(8;6)$ và một đường thẳng $d: x - y + 5 = 0$. Tìm trên d một điểm D sao cho hình vuông $MNPQ$ có các cạnh lần lượt đi qua các điểm A, B, C, D có diện tích lớn nhất.

Bài 3.61. Cho ba điểm $A(2;3)$, $B(4;-1)$, $C(4;5)$. Viết phương trình đường thẳng Δ đi qua A sao cho tổng khoảng cách từ các điểm B và C đến đường thẳng Δ đạt giá trị lớn nhất.

Bài 3.62 : Trong mặt phẳng với hệ tọa độ vuông góc Oxy , cho tam giác ABC vuông tại C . Biết $A(3;0)$, đỉnh C thuộc trục tung và có tung độ nhỏ hơn 1, điểm B nằm trên đường thẳng $\Delta: 4x + 3y - 12 = 0$. Tìm tọa độ trọng tâm G của tam giác ABC , biết tam giác ABC có diện tích bằng 6.

DẠNG 2: Bài toán liên quan đến góc giữa hai đường thẳng.

1. Phương pháp giải:

- Trong mặt phẳng tọa độ Oxy , góc giữa hai đường thẳng $\Delta_1; \Delta_2$ có phương trình

$$(\Delta_1): a_1x + b_1y + c_1 = 0, \quad a_1^2 + b_1^2 \neq 0$$

$$(\Delta_2): a_2x + b_2y + c_2 = 0, \quad a_2^2 + b_2^2 \neq 0$$

được xác định theo công thức:

$$\cos \Delta_1, \Delta_2 = \frac{|a_1a_2 + b_1b_2|}{\sqrt{a_1^2 + b_1^2} \sqrt{a_2^2 + b_2^2}}$$

- Để xác định góc giữa hai đường thẳng ta chỉ cần biết véc tơ chỉ phương (hoặc véc tơ pháp tuyến) của chúng

$$\cos \Delta_1, \Delta_2 = \left| \cos \vec{u}_1, \vec{u}_2 \right| = \left| \cos \vec{n}_1, \vec{n}_2 \right|.$$

2. Các ví dụ.

Ví dụ 1: Xác định góc giữa hai đường thẳng trong các trường hợp sau:

a) $\Delta_1: 3x - 2y + 1 = 0;$ $\Delta_2: \begin{cases} x = t \\ y = 7 - 5t \end{cases} \quad t \in R$

b) $\Delta_1: \begin{cases} x = 1 - t \\ y = 1 + 2t \end{cases} \quad t \in R$ $\Delta_2: \begin{cases} x = 2 - 4t' \\ y = 5 - 2t' \end{cases} \quad t' \in R$

Lời giải:

a) $\vec{n}_1 = 3; -2$, $\vec{n}_2 = 5; 1$ lần lượt là vector pháp tuyến của đường thẳng Δ_1

và Δ_2 suy ra $\cos \Delta_1, \Delta_2 = \frac{|3 \cdot 5 - 2 \cdot 1|}{\sqrt{13} \cdot \sqrt{26}} = \frac{\sqrt{2}}{2}$ do đó $\Delta_1; \Delta_2 = 45^\circ$

b) $\vec{u}_1 = -1; 2$, $\vec{u}_2 = -4; -2$ lần lượt là vector chỉ phương của đường thẳng Δ_1 và Δ_2 suy ra

$$\cos \Delta_1, \Delta_2 = \frac{|-1 \cdot -4 + 2 \cdot -2|}{\sqrt{17} \cdot \sqrt{8}} = 0 \text{ do đó } \Delta_1; \Delta_2 = 90^\circ$$

Ví dụ 2: Tìm m để góc hợp bởi hai đường thẳng $\Delta_1: \sqrt{3}x - y + 7 = 0$ và

$\Delta_2: mx + y + 1 = 0$ một góc bằng 30°

Lời giải:

$$\text{Ta có: } \cos(\Delta_1, \Delta_2) = \frac{|m\sqrt{3} - 1|}{\sqrt{(\sqrt{3})^2 + (-1)^2} \cdot \sqrt{m^2 + 1^2}}$$

Theo bài ra góc hợp bởi hai đường thẳng Δ_1, Δ_2 bằng 30° nên

$$\cos 30^\circ = \frac{|m\sqrt{3} - 1|}{2 \cdot \sqrt{m^2 + 1}} \Leftrightarrow \frac{\sqrt{3}}{2} = \frac{|m\sqrt{3} - 1|}{2 \cdot \sqrt{m^2 + 1}} \Leftrightarrow \sqrt{3(m^2 + 1)} = |m\sqrt{3} - 1|$$

Hay

$$3(m^2 + 1) = (m\sqrt{3} - 1)^2 \Leftrightarrow 3m^2 + 3 = 3m^2 - 2m\sqrt{3} + 1 \Leftrightarrow m = -\frac{1}{\sqrt{3}}$$

Vậy $m = -\frac{1}{\sqrt{3}}$ là giá trị cần tìm.

Ví dụ 3: Cho đường thẳng $d: 3x - 2y + 1 = 0$ và $M(1; 2)$. Viết phương trình đường thẳng Δ đi qua M và tạo với d một góc 45° .

Lời giải.

Đường thẳng Δ đi qua M có dạng

$$\Delta: a(x - 1) + b(y - 2) = 0, a^2 + b^2 \neq 0 \text{ hay } ax + by - a - 2b = 0$$

Theo bài ra Δ tạo với d một góc 45° nên:

$$\cos 45^\circ = \frac{|3a + (-2b)|}{\sqrt{3^2 + (-2)^2} \cdot \sqrt{a^2 + b^2}} \Leftrightarrow \frac{\sqrt{2}}{2} = \frac{|3a - 2b|}{\sqrt{13} \cdot \sqrt{a^2 + b^2}}$$

$$\Leftrightarrow \sqrt{26(a^2 + b^2)} = 2|3a - 2b| \Leftrightarrow 5a^2 - 24ab - 5b^2 = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} a = 5b \\ 5a = -b \end{cases}$$

+ Nếu $a = 5b$, chọn $a = 5, b = 1$ suy ra $\Delta : 5x + y - 7 = 0$

+ Nếu $5a = -b$, chọn $a = 1, b = -5$ suy ra $\Delta : x - 5y + 9 = 0$

Vậy có 2 đường thẳng thỏa mãn $\Delta_1 : x - 5y + 9 = 0$ và

$$\Delta_2 : 5x + y - 7 = 0$$

Ví dụ 4: Cho 2 đường thẳng $\Delta_1 : 2x - y + 1 = 0; \Delta_2 : x + 2y - 7 = 0$.

Viết phương trình đường thẳng Δ qua gốc tọa độ sao cho Δ tạo với Δ_1 và Δ_2 tam giác cân có đỉnh là giao điểm Δ_1 và Δ_2 .

Lời giải:

Đường thẳng Δ qua gốc tọa độ có dạng $ax + by = 0$ với $a^2 + b^2 \neq 0$

Theo giả thiết ta có $\cos \Delta; \Delta_1 = \cos \Delta; \Delta_2$ hay

$$\frac{|2a - b|}{\sqrt{5} \cdot \sqrt{a^2 + b^2}} = \frac{|a + 2b|}{\sqrt{5} \cdot \sqrt{a^2 + b^2}} \Leftrightarrow \begin{cases} 2a - b = a + 2b \\ b - 2a = a + 2b \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a = 3b \\ 3a = -b \end{cases}$$

+ Nếu $a = 3b$, chọn $a = 3, b = 1$ suy ra $\Delta : 3x + y = 0$

+ Nếu $3a = -b$, chọn $a = 1, b = -3$ suy ra $\Delta : x - 3y = 0$

Vậy có hai đường thẳng thỏa mãn là $\Delta_1 : 3x + y = 0$ và

$$\Delta_2 : x - 3y = 0$$

3. Bài tập luyện tập.

Bài 3.63: Tìm cosin góc giữa 2 đường thẳng d_1 và d_2 trong các trường hợp sau:

a) $d_1 : \begin{cases} x = 1 - 3t \\ y = 2 + t \end{cases}; d_2 : 3x + 2y - 2 = 0$

b) $d_1 : x + my - 1 = 0; d_2 : x - y + 2m - 1 = 0$

Bài 3.64: Viết phương trình đường thẳng d đi qua M và tạo với Δ một góc α biết:

a) $M(-2; -1); \Delta : 3x + 2y - 1 = 0; \alpha = 30^\circ$

b) $M(4; 1); \Delta \equiv Oy; \alpha = 60^\circ$

Bài 3.65 : Cho hình vuông có đỉnh $A (-4;5)$ và một đường chéo nằm trên đường thẳng có phương trình $7x - y + 8 = 0$. Lập phương trình các cạnh và đường chéo thứ hai của hình vuông.

Bài 3.66: Cho $\triangle ABC$ cân đỉnh A . Biết phương trình các đường thẳng AB, BC là $AB : x + y + 1 = 0; BC : 2x - 3y - 5 = 0$.

Viết phương trình đường thẳng AC biết nó đi qua $M (1;1)$.

Bài 3.67: Cho $\triangle ABC$ đều biết: $A (2;6)$ và $BC : \sqrt{3}x - 3y + 6 = 0$.

Viết phương trình các cạnh còn lại.

Bài 3.68. Cho tam giác ABC có cả ba góc đều nhọn. Viết phương trình đường thẳng chứa cạnh AC của tam giác, biết tọa độ chân các đường cao hạ từ các đỉnh A, B, C tương ứng là $A' (-1;-2)$, $B' (2;2)$, $C' (-1;2)$

Bài 3.69: Trong mặt phẳng với hệ trục Oxy , cho các điểm

$A(1; 2), B(4; 3)$. Tìm tọa độ điểm M sao cho $\angle MAB = 135^\circ$ và khoảng

cách từ M đến đường thẳng AB bằng $\frac{\sqrt{10}}{2}$.

Bài 3.70: Trong hệ trục tọa độ Oxy cho hình thang cân $ABCD$ ($AB \parallel CD, AB < CD$). Biết $A (0;2)$, $D (-2;-2)$ và I nằm trên đường thẳng

$x + y - 4 = 0$ sao cho $\angle AID = 45^\circ$ (với $I = AC \cap BD$). Tính tọa độ các đỉnh còn lại của hình thang.